21.08.2014 г. / 20:02:16

Вяра

22.08 по еретическия, †09 август по църковния календар - Св. апостол Матей. Св. мъченик Антоний. Св. мъченици Иулиан, Маркиан и на другите, пострадали с тях за светите икони

Страдание на свети апостол Матей

(† ок. 63 г.)

Свети апостол Матей произхождал от Иудиното коляно. Той се родил във Витлеем. От ранно детство Матей започнал да изучава свещените книги и Божия закон в Ирусалим, под ръководството на свети Симеон Богоприимец. От него свети Матей бил наставен в добродетелния живот: той водел богоугоден живот, строго следвайки пътя, начертан от Божиите заповеди. Настъпило времето, когато Господ, след като изминали тридесет години от деня на рождението Му от Пречистата Дева Мария и след като приел кръщение от светия предтеча Иоан, явил Себе Си на света. Като събрал Своите ученици, Той проповядвал настъпването на Царството Божие и в същото време извършвал безброй чудеса и знамения. Свети Матей, като слушал внимателно учението на Христа и видял чудесата, които Той извършил, се изпълнил с любов към Него. Той оставил мирските грижи и заедно с другите ученици и с

народа тръгнал да следва Господа, наслаждавайки се на лицезрението на въплътилия се Бог и на неизказаната радост на Неговото учение. Господ, Комуто са открити и най-съкровените движения на човешкото сърце, като видял ревността и душевната чистота на свети Матей, не само го причислил към Своите ученици, но го избрал и за апостолско служение. Отначало свети Матей принадлежал към числото на седемдесетте по-малки апостоли, за които се казва в Евангелието: “Господ избра и други седемдесет ученици и ги разпрати пред Себе Си по двама за всеки град”. А след доброволните страдания, възкресението и възнесението на нашия Господ Иисус Христос на небето свети Матей бил причислен към сонма на дванадесетте апостоли. След отпадането на Иуда от дванадесетте апостоли, ликът на апостолите - тъй като на мястото на Иуда още никой не бил избран - изгубил своята пълнота. Затова върховният от апостолите, свети Петър, застанал сред събранието на първите християни и се обърнал към вярващите, като им казал, че на мястото на отпадналия и погинал Иуда те трябва да изберат някого от тези, които през цялото време са били с апостолите, докато Господ Иисус пребъдвал заедно с тях, за да се запази цял и неизменен избраният от Него сонм от дванадесет апостоли. “И поставиха двамина: Иосифа, именуван Варсава... и Матия; след това се помолиха и казаха: Ти, Господи, Който познаваш сърцата на всички, покажи от тия двама едного, когото си избрал, да приеме жребието на тая служба и на апостолството, от което отпадна Иуда... Хвърлиха за тях жребие, и жребието се падна на Матия; и той биде причислен към единайсетте апостоли” - като дванадесети. Този избор бил скоро утвърден от Господа при слизането на Светия Дух във вид на огнени езици, защото Светият Дух слязъл както върху останалите свети апостоли, така и върху свети Матей, дарувайки му еднаква като на другите Господни ученици благодат. След слизането на Светия Дух, апостолите хвърлили

жребий, за да определят кой в коя страна да отиде, за да проповядва Евангелието. На свети Матей се паднала по жребий Иудея, където той се и потрудил, като ходел по градовете и по цялата страна и благовествал за явилото се в Христа Иисуса спасение на света. Той проповядвал името Христово не само сред иудеите, но и сред езичниците.

Преданието говори, че свети Матей благовестил Христа и на жителите на Етиопия и претърпял тук множество различни мъчения: влачили го по земята, подлагали го на побой, повесили го на стълб, като стъргали тялото му с железа и го опалвали с огън. Но укрепяван от Христа, свети Матей мъжествено и с радост понасял тези мъчения. Според някои известия свети Матей проповядвал Евангелието и в Македония, където нечестивите гърци, като пожелали да изпитат силата на възвестяваното от светия апостол учение, го хванали и го заставили да изпие някаква отрова, която лишавала човека от зрение: който пиел от нея, ослепявал. Но свети Матей, като изпил отровата в името Христово, не претърпял никаква вреда и дори изцелил ослепелите от нея (а тяхното число било повече от двеста и петдесет души), като възложил ръцете си върху тях и призовал Христовото име. Дяволът, като не можел да понесе такова надсмиване над него, се явил на езичниците във вид на дете и им заповядал да убият Матей, тъй като той унищожавал почитанието на бесовете. Но когато поискали да заловят светия апостол, били принудени безуспешно да го търсят в продължение на три дена: свети Матей, въпреки че ходел сред тях, бил невидим за тях. След това светият апостол се явил пред издирващите го езичници и доброволно се предал в ръцете им. А те го вързали и го затворили в тъмницата, където му се явили бесове, които яростно скърцали със зъби срещу него. Но на следващата нощ му се явил в сияйна светлина Господ. След като ободрил свети Матей и го освободил от оковите, Той отворил вратите на

тъмницата и го освободил от нея. Настъпил денят и апостолът отново застанал сред народа, проповядвайки с още по-голямо безстрашие Христовото име. Неколцина души от народа, ожесточени по сърце и не вярвайки на проповедта, се изпълнили с ярост и поискали да го убият със собствените си ръце. Но внезапно земята се разтворила и ги погълнала. Всички останали били обхванати от ужас, обърнали се към Христа и се кръстили.

След това Христовият апостол отново се върнал в страната, която му се паднала по жребий - Иудея, и обърнал мнозина от Израилевите синове към Господа Иисус Христос, възвестявайки им словото Божие и потвърждавайки го със знамения и чудеса. Чрез Христовото име свети Матей възвръщал зрението на слепите, слуха на глухите, живота на умиращите, изправял хромите, очиствал прокажените и изгонвал бесове от човеците. Като наричал Моисей светия и подбуждал народа да спазва закона, който Бог му дал върху скрижалите, свети Матей в същото време го учел да вярва в Христа, Който е предизвестен в знамения и предобрази от самия Моисей, предсказан от пророците, Който е изпратен от Бога Отца за спасението на света и се въплътил от Пречиста и Пренепорочна Дева. При това свети Матей тълкувал всички пророчества за Христа като вече сбъднали се над дошлия Месия.

В това време иудейски първосвещеник бил Анан, който ненавиждал Христа и хулел Неговото име. Този гонител на християните заповядал да хвърлят от покрива на храма светия апостол и брат Господен Иаков и по този начин го убил. И ето, когато свети Матей обикалял Галилея и проповядвал в тукашните синагоги Христа, Божия Син, заслепените от неверие и злоба иудеи, като се изпълнили със силна ярост, хванали светия апостол и го довели в Иерусалим при споменатия първосвещеник. Той събрал синедриона и

призовал на съд светия апостол, след което се обърнал със следните думи към загубилото всякаква съвест сборище:

- Цялата вселена и това събрание знаят какви укори навлече над себе си нашият народ, и то - не по наша вина, а поради развращението на някои, които излязоха от нас и поради ненаситното користолюбие, по-скоро - жестокост, на римските управители. Не би следвало и да се споменава за тези родоначалници на нови ереси, които прелъстиха толкова хиляди от народа. Вие сами знаете колко от тях бяха избити от римските войници. Така погинаха и прелъстители и прелъстени, като покриха с позор нашето племе. Такива родоначалници на ереси бяха Иуда Галилееца и Тевда Влъхв. С тяхната погибел беше унищожен и споменът за тях. Но сред всички подобни еретици въстана ересиархът Иисус Назорея: Той наричаше Себе Си Син Божий и Бог и мнозина удивляваше със Своите вълшебнически знамения и чудеса, като привличаше към Себе Си сърцата и проповядваше отмяна на закона. За което Той и получи съд по закона, който хулеше. И какво да кажем? Нима не знаем, че законът е бил даден на Моисей от Самия Бог, че той бил спазван от патриарсите и от пророците, на които Бог даваше сила да извършват такива чудотворства, каквито Иисус не можеше. Кой не познава Моисей като такъв, който е беседвал с Бога както с човек? Кой не знае Илия, който бил взет в рая на огнена колесница? Кой не е чувал за умрелия, който като бил хвърлен върху костите на Елисей оживял? И другите угодници Божии - колко чудеса са извършили, но нито един от тях не е дръзнал, както Иисус, да присвои за себе си Божията чест и да установи нов закон. Пророците, вдъхновявани от Светия Дух, са говорели, изпълнени със смирение, а Той с гордост говореше Своите собствени измислици и дойде до такова безумие, че подхвърляше първосвещениците и князете на укори и порицания, а книжниците и фарисеите наричаше лицемери.

Направил ли е нещо подобно който и да било от пророците? И по Своята гордост Той намери и подобаващ край, като прие въздаянието за Собствените Си дела. О, да беше паметта Му погинала заедно с Него; и учението Му, умряло заедно с Него, никой да не възкресяваше! Но особено е печално, че Божият храм, светият град и законите на отците се намират под робството на римляните и няма кой да ни състрадава, нито да съчувства, нито да ни избави. Влачат ни без вина по съдилищата, а ние търпим. Мамят ни, а ние мълчаливо се съгласяваме. Ограбват ни, а ние не издаваме и звук. И което е по-печално от всичко - галилеяните ни предават в ръцете на римляните, безсрамно обвинявайки нас и народа ни за убийството на Иисуса, все едно че е невинен. По-добре е да погинат тия многочислени галилеяни, отколкото това свято място и целият народ да се подхвърлят на изтребление от римляните. От двете злини, ако няма възможност да избегнем и двете, следва да изберем по-малката и по-поносимата. И този Иисусов ученик, който сега стои пред нас, е достоен за смърт. Но нека по-напред сам в себе си да размисли, ние не отнемаме времето за размисъл, защото не неговата гибел, а неговото изправление желаем. И нека от двете той да избере едно: или да следва закона, който е даден от Бога чрез Моисей и с това да запази живота си, или да се нарече християнин и да умре.

В отговор на това, светий Матей въздигнал ръцете си и казал:

- Мъже братя! Аз не искам да говоря много за това обвинение, което вие възлагате върху ми. За мене името християнин не е престъпление, а слава. Защото Сам Господ говори чрез пророка, че в последните дни Той ще назове рабите Си с ново име.

Първосвещеник Анан възразил:

- Нима не е престъпление да се счита за нищо светият закон,

да не се почита Бога и да се слушат празни разкази за вълшебства?

- Ако ме изслушате - отговорил свети Матей, - аз ще ви обясня, че проповядваното от нас учение не е басня и вълшебство, а самата истина, която още отдавна е засвидетелствана чрез закона.

Щом първосвещеникът дал своето съгласие, свети Матей отворил устата си и започнал да им тълкува ветхозаветните предобрази и пророчества за Иисуса Христа: как Бог дал обещание на праотците Авраам, Исаак и Иаков да издигне от тяхното семе такъв Мъж, чрез Когото ще се благословят всички земни племена, за което и Давид говори в думите на псалома: “в него ще бъдат благословени (всички земни племена), всички народи ще го облажават”; как неизгарящата къпина предизобразявала въплъщаването на Христа от Пречистата Дева, за която предсказал и Исаия: “ето, Девицата ще зачене и ще роди Син, и ще Му нарекат името Емануил”, тоест - с нас е Бог. Моисей също ясно е предизвестил за Христа, казвайки: “Господ, Бог твой, ще ти издигне Пророк изсред тебе, от твоите братя, като мене, - Него слушайте”. Пак той предсказал и доброволните страдания на Спасителя, като повесил на дървото змията; за това говори и Исаия: “като овца биде Той заведен на клане”, а също: “и към злодейци биде причислен”. А пророк Иона, който невредим излязъл от китовата утроба, бил предобраз на тридневното възкресение на Господа.

Тези пространни изяснения на старозаветните книги, говорещи за Иисус Христос, изпълнили с гняв Анан, така че той не издържал и казал на свети Матей:

- Така ли се осмеляваш ти да посягаш на закона? Нима на теб не ти са известни думите на Писанието: “Ако се дигне сред тебе (някой) пророк, или съновидец, и ти покаже личба или

чудо, и се сбъдне тая личба или чудото, за което той ти е говорил, па и каже: “да вървим след други богове, които ти не знаеш, и тям да служим”... оня пророк, или оня съновидец да бъде предаден на смърт”?

Свети Матей отвърнал:

- Този, за Когото аз говоря, не е само Пророк, но и Господ на пророците; Той е Бог, Син Божий, за което свидетелстват Неговите истинни чудеса. Затова и аз вярвам в Него и се надявам да остана непоколебим в изповядването на Неговото пресвято име.

- Ако ти дадат време за размисъл, ще се покаеш ли? - попитал първосвещеникът.

- Да не бъде това - аз да отстъпя от истината, която вече съм намерил - отговорил светият апостол. - Аз от цялото си сърце вярвам и открито изповядвам, че отхвърленият от вас и предаденият на смърт Иисус Назорей е Син Божий, единосъщен и съвечен на Отца, а аз съм Негов раб.

Тогава първосвещеникът, като си запушил ушите и заскърцал със зъби, закрещял:

- Хула! Хула! Нека да изслуша закона!

На часа била отворена книгата на закона и било прочетено онова място, където е написано: “който хули своя Бог, ще понесе греха си; който хули името Господне, трябва да умре, с камъни да го убие цялото общество” (нека да не го пощади окото ти и така изтребвай злото изсред Израиля).

След като това място било прочетено, първосвещеникът казал на Христовия апостол:

- Твоите думи свидетелстват срещу тебе; кръвта ти ще падне върху твоята глава.

След това първосвещеникът осъдил свети Матей да бъде убит с камъни. Апостолът бил поведен към мястото на наказанието. Когато дошли до мястото, наричано Ветласкила, тоест - дом на избитите с камъни, свети Матей казал на водещите го иудеи:

- Лицемерци, справедливо е говорил за подобните на вас пророк Давид: “На тълпи се нахвърлят върху душата на праведника и осъждат невинна кръв”; също и пророк Иезекиил говори за такъв род люде, че те умъртвяват “души, които не трябва да умират”.

След тия думи на Христовия апостол, двама свидетели - както изисквал законът - положили ръцете си върху главата му и засвидетелствали, че той е хулил Бога, закона и Моисей. Те първи хвърлили камъни върху свети Матей, а той ги помолил тези първи два камъка да бъдат погребани заедно с него, като свидетели на страданията му заради Христа. После и останалите започнали да хвърлят камъни върху светия апостол и той, като издигнал ръцете си, предал духа си на Господа. А беззаконните иудеи към мъчението прибавили още и издевателство: след като мъченикът умрял, те, в угода на римляните, му отсекли главата, според римския обичай, сякаш Христовият апостол бил противник на кесаря. Така, подвизавайки се с добър подвиг, свети апостол Матей завършил своя път. Вярващите взели тялото на апостола и с чест го погребали, славословейки нашия Господ Иисус Христос, на Когото, заедно с Отца и Светия дух, е честта и славата, сега и винаги и во веки веков, Амин.

Тропарь апостола Матфия

глас 3

Апостоле святый Матфие,/ моли Милостиваго Бога,/ да прегрешений оставление// подаст душам нашим.

(Перевод: Апостол святой Матфий, умоли милостивого Бога, да согрешений прощение подаст Он душам нашим.)

Кондак, глас 4:

Светозарное яко солнце, во весь мир изшедшее, вещание твое просвещает языческую церковь благодатию, чудоносче Матфие Апостоле.

(Като светозарно слънце, изгряло над целия свят, твоята проповед просвещава църквата на езичниците с благодат, чудотворче, апостоле Матее.)

Страдание на светия мъченик Антоний

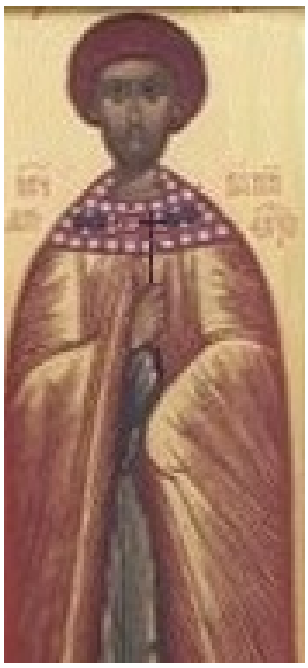

Свети мъченик Антоний Александрийски

Свети мъченик Антоний бил родом от град Александрия. Той вярвал в Христа и водел богобоязлив живот. Антоний бил заловен и доведен при началника на града. На разпита той се обявил за християнин и започнал смело да проповядва Христа като истинския Бог. Затова той бил повесен на дърво и тялото

му било стъргано с железни остриета, но Антоний не се отрекъл от Христа и се съпротивлявал на мъчителите, като търпеливо понасял мъченията. Най-накрая го осъдили да бъде изгорен в огън. Застанал на кладата, той така поучавал присъстващите:

- Възлюбени мои братя! Не служете само на тялото, а повече - на душата. Помнете, че тя ви е дадена от Бога и е сродна на разумните божествени сили и се грижете за това - да я представите чиста на Владиката.

След кончината на светия мъченик тялото му било намерено неповредено от огъня.

В памет на светите мъченици Иулиан, Маркиан и на другите, пострадали с тях за светите икони (Мъченици Иоан, Иаков, Алексий, Димитрий, Фотий, Петър, Леонтий и Мария патрикия)

(† 730 г.)

Когато на престола на гръцкото царство се възкачил съименният на дивия звяр Лъв Исаврянин, по прозвище Конон, той повдигнал гонение срещу Църквата Божия, като издигнал сред нея новата иконоборческа ерес, която приемала светите икони за идоли, а тези, които благочестиво им се покланяли - за идолопоклонници. Лъв Исаврянин заповядал да изхвърлят от храмовете, от домовете и въобще от жилищата светите икони и да ги унищожават, хвърляйки ги в огън или във вода. А тези, които не споделяли неговите еретически заблуди, той или изпращал на заточение в далечните предели на държавата, или ги подлагал на различни мъчения, и дори ги убивал. В началото на своето гонение той свалил с безчестие и

побои светейшия Константинополски патриарх Герман, тъй като той се противял на неговите разпореждания. На мястото на свалениа патриарх бил поставен еретикът Анастасий, който бил единомишленик на царя. В това време много благочестиви християни въстанали срещу ереста, за което и приели мъченически венец. Подобни на тях били и тези, за които предстои да разкажем сега. Тяхното страдание започнало по следния повод:

В Константинопол от времето на Константин Велики съществували врати (или порти), известни под названието “Медни”. От старо време над тези врати бил поставен образ на Спасителя, който също бил направен от мед. Този образ нечестивият цар и патриархът наредили да снемат оттам. Поставили стълба и един от войниците, по чин спатарий, започнал да се изкачва по нея. Това възмутило благочестивото чувство на събралото се пред вратите голямо множество народ. Неколцина души хванали стълбата и я бутнали на земята заедно с качилия се върху нея войник, който намерил по този начин смъртта си. Когато узнал за тази постъпка на народа, царят изпратил срещу православните въоръжени войници, които убили много мъже и жени, старци и младежи; тяхното число е известно единствено на Господа. А най-знатните почитатели на иконите, които се намирали сред народната тълпа, били заловени живи. Техните имена са следните: Иулиан, Маркиан, Иоан, Иаков, Алексий, Димитрий, Фока, Петър, Леонтий. След като им нанесли жесток побой с тояги, ги хвърлили в тъмницата, където осемдесет дни прекарали оковани във вериги и понасяйки безпощадни побои: на всекиго от тях нанасяли ежедневно по 500 удара.

Св. Теодосия. Икона. Византия. Стара икона от манастира св. Екатерина в Синай (Египет)

Но укрепявани от Христовата сила, светите мъченици мъжествено изтърпявали всичко, без да губят телесните си сили. Като видял това, мъчителят заповядал най-напред да обгорят лицата им с нажежени железа, а после да ги изведат на площада и да ги убият с меч. Така завършили страданията си светиите. Заедно с тях, заради благоговейното си почитане на иконите, била посечена и една знатна жена на име Мария Патрикия. Телата на светите мъченици били хвърлени в морската дълбина.

А още когато заловили светите мъченици, с тях била заловена и преподобната Теодосия Монахиня и обвинена в същото престъпление. Тя участвала заедно с останалите при събарянето на стълбата. Преподобна Теодосия приела мъченически венец по-рано от споменатите светии. Нейната памет се почита в двадесет и деветия ден на месец май (това е дата по църковния календар, която отговаря на 11.06 по

светския календар - б.р.); на тази дата (11.06 - б.р.) е поместено и нейното житие (вижте го тук).

Всички мъченици, които пострадали за честната икона на Спасителя, предстанали заедно пред Владиката Христа, нашия Бог, на Когото е славата во веки. Амин.

buditeli.info © 2017